HE 134/2026 vp TyV:n asiantuntijakuuleminen 1.10.2026

Kansaneläkelaitoksen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain 46 a §:n, työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetun lain sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain 76 §:n muuttamisesta

Kansaneläkelaitos (jäljempänä Kela) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon asiassa. Yleisesti ottaen Kela pitää esitystä ja sen tavoitteita kannatettavana. Esitys mahdollistaa Kanta-palveluihin tallennettavien ammattitauti-ilmoitustietojen hyödyntämisen yhdenmukaisin ja tietoturvallisin menettelytavoin sekä Lupa- ja valvontaviraston että Työterveyslaitoksen toiminnassa.

Ammattitauti-ilmoitusten välittäminen Kanta-palvelujen Kysely- ja välityspalvelulla

Kysely- ja välityspalvelua on perusteltua hyödyntää valvontalain 46 a §:n mukaisten ilmoitusten välittämisessä terveydenhuollosta Lupa- ja valvontaviranomaiselle. Näin voidaan varmistaa, että tieto liikkuu yhdenmukaisesti ja tietoturvallisesti. Samoin tällä ratkaisulla voidaan helpottaa tietojen luovutuksiin liittyvää hallinnollista työtä. Nämä näkökohdat huomioon ottaen on perusteltua säätää kysely- ja välityspalvelun käyttövelvoitteesta kyseessä olevien ilmoitusten välittämisessä Lupa- ja valvontavirastolle. Kun lääkäri välittää tekemänsä ammattitauti-ilmoituksen LVV:lle, on tällöin kyse kansalaisasiakkaan näkökulmasta häneen liittyvän asian hoitamisesta.

Työterveyslaitoksen tiedonsaantioikeus Kanta-palveluihin tallennetusta ammattitauti-ilmoituksesta

Esitystä on lausuntokierroksen jälkeen muutettu siten, että Työterveyslaitos saisi lakisääteisissä tehtävissä tarvitsemansa tiedot Kanta-palveluista tiedonsaantioikeuden nojalla, ei

Kela
PL 450, 00056 Kela
Puhelin 020 634 11
etunimi.sukunimi@kela.fi
www.kela.fi

kysely- ja välityspalvelun välityksellä. Kela pitää tätä muutosta perusteltuna, koska Työterveyslaitoksen tiedon tarpeet eivät liity yksittäisen kansalaisen asian hoitamiseen, vaan tiedot kerätään kansallisiin ammattitauteja koskeviin tiedontarpeisiin. Tällä sääntelyratkaisulla voidaan vähentää huomattavasti terveydenhuollon ammattihenkilöstölle asiasta aiheutuvaa työtaakkaa sekä eri toimijoille aiheutuvia tietojärjestelmäkustannuksia.

Yleisesti ottaen esitetyn sääntelyratkaisun osalta on huomioitava, että Kela toimeenpanee jo nyt voimassa olevan lainsäädännön (ks. esim. laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä (552/2019) sekä laki Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008) nojalla Kanta-palveluihin tallennettujen tietojen luovutuksia tietojen rekisterinpitäjien lukuun. Lisäksi on syytä huomioida, että nyt kyseessä oleva Työterveyslaitoksen tiedonsaantioikeus kohdistuu määrämuotoiseen sekä tiettyä käyttötarkoitusta varten laaditun asiakirjan tietosisältöihin. Näin ollen tiedonsaantioikeus on perusteltua ja kustannustehokasta toteuttaa nyt esitetyllä tavalla. Esitetty tiedonsaantioikeuden toteuttamistapa mahdollistaa myös nykyistä toimintatapaa paremmin sen, että Työterveyslaitokselle luovutetaan heidän tehtävien näkökulmasta ainoastaan välttämättömät tiedot.

Toimeenpanon näkökulmasta on tärkeää, että lausuntoja laativat lääkärit ovat tietoisia tiedon välittymisestä ja välittyvän tiedon laajuudesta, jotta jo asiakirjan laatimisvaiheessa laatijan on mahdollista arvioida kirjattavien tietojen välttämättömyyttä eri vastaanottajatahojen tarpeisiin nähden.

Tuomas Meriruoho

Juristi, Kansaneläkelaitos

Liitteet

1. Kelan esitys TyV 1.10.2026 – HE 134/2026 vp.

Jakelu Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Kela
PL 450, 00056 Kela
Puhelin 020 634 11
etunimi.sukunimi@kela.fi
www.kela.fi

Kela
PL 450, 00056 Kela
Puhelin 020 634 11
etunimi.sukunimi@kela.fi
www.kela.fi